

ภาคสอง

ตอนหนึ่ง บทร้อยกรอง (Poetry)

บทที่ 8

วิธีอ่านบทร้อยกรอง

นักศึกษาได้เรียนมาแล้วว่า การศึกษาวรรณคดีอังกฤษและวรรณคดีอเมริกันควร ดำเนินไปในแบบสองแบบ คือ-

1. เรียนเอาความซาบซึ้ง
2. เรียนแบบวิเคราะห์

เพื่อให้ได้ประโยชน์จากทั้งสองแบบนี้ นักศึกษาควรอาศัยวิธีอ่านที่ถูกต้อง การอ่านวรรณกรรมแต่ละชิ้นไม่ว่าจะเป็นบทร้อยแก้วหรือบทร้อยกรอง เพื่อให้เกิดความเข้าใจ จำเป็นต้องอ่านอย่างระมัดระวัง และควรจำกฎสามข้อนี้ไว้ใช้ คือ

1. อ่านด้วยความตั้งใจ มิฉะนั้นอาจจะตีความหมายผิด หรือเข้าใจความหมายผิดไปได้
2. อธิบายอย่างง่าย ๆ สั้น ๆ ไม่ต้องกลัวหรือลังเลใจที่จะแสดงออก
3. ยำนำความคิดเห็นส่วนตัวหรือความรู้สึกส่วนตัวปะปนไปกับเนื้อหาในบทร้อยกรองนั้น พินิจพิจารณาแต่เฉพาะสิ่งที่กวีเขียน

ลองใช้กฎดังกล่าวในขณะที่นักศึกษารับอ่านโคลงข้างล่างนี้

Break, Break, Break

Break, Break, Break,
On thy cold grey stones, O Sea!
And I would that my tongue could utter
The thoughts that arise in me.
O well for the fisherman's boy,
That he shouts with his sister at play!
O well for the sailor lad,
That he sings in his boat on the bay!
And the stately ships go on
To their haven under the hill;
But O for the touch of a vanish'd hand,
And the sound of a voice that is still!
Break, break, break,
At the foot of thy crags, O Sea!
But the tender grace of a day that is dead
Will never come back to me.

ALFRED, LORD TENNYSON

1. ถ้านักศึกษอ่านโคลงนี้อย่างผ่านๆไม่ตั้งใจ ก็อาจเข้าใจผิดไปว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับทะเล เสียงคร่ำครวญของทะเล ฯลฯ

2. แต่ทว่าบางบรรทัดในโคลงนี้บอกให้รู้ว่า กวีกำลังตกอยู่ในห้วงความคิด

And I would that my tongue could utter
The thoughts that arise in me.

ส่วนบรรทัดที่ว่า

But O for the touch of a vanish'd hand,
And the sound of a voice that is still!

บอกให้เราทราบว่าเหตุใดกวีจึงเศร้า อีกนัยหนึ่งก็คือ กวีมีความทุกข์เพราะเขาสูญเสียใครคนหนึ่งที่เขารักไป ในขณะที่ทะเลและผู้คนที่อยู่ในบริเวณใกล้เคียง (ลูกชาวประมงและเด็กหนุ่มกลาสีเรือ) ตลอดจนจนบรรดาเรือทะเลที่งามสง่าต่างดูเหมือนจะไม่รับรู้ และไม่เคียดแค้นหรือสนใจไปกับกวีด้วย

ทั้งหมดนี้คือการอธิบายโคลงอย่างง่าย ๆ

3. ถ้าเราพยายามแทรกความคิดส่วนตัวของเราในโคลงบทนี้ เราก็อาจว่าเลยเถิดไปหรือตีความเอาว่า กวีเศร้าเสียใจเพราะใครคนหนึ่งที่เขารักได้จมน้ำตาย แต่เนื่องจากไม่มีตอนใดในโคลงบอกไว้หรือกล่าวเป็นนัยไว้ ความคิดเห็นของเราจึงไม่อาจเป็นจริงขึ้นมาได้

การค้นหาคำความหมาย

การอ่านเอาความซาบซึ่งย่อมมาก่อนการอ่านอย่างวิเคราะห์ จุดมุ่งหมายของการอ่านเพื่อความซาบซึ่ง คือการพยายามเข้าถึงความหมาย ความคิด และความรู้สึกที่ผู้ประพันธ์ส่งผ่านตัวอักษรออกมา ดังนั้นในบทแรกนี้ หลังจากที่นักศึกษาได้ทบทวนหลักการอ่านวรรณกรรมที่ถูกต้อง และแม่นยำในหลักนี้แล้วก็ย่อมสามารถเรียนรู้การหาคำความหมายรวบยอดรายละเอียดที่สำคัญของโคลงบทนั้น ตลอดจนเจตนาของผู้เขียนได้

ความหมายรวบยอด

ปกติควรแสดงออกมาเพียงหนึ่งหรือสองประโยคเป็นอย่างมาก การหาคำความหมายทั่วไปหรือความหมายรวบยอดของโคลงบทใด หมายถึงว่า นักศึกษาได้อ่านโคลงบทนั้นทั้งบทโดยตลอดแล้ว มีบ่อยครั้งแต่ไม่เสมอไป ที่ชื่อโคลงอาจจะบอกให้รู้บางอย่างเกี่ยวกับความหมายรวบยอดของโคลงบทนั้น

รายละเอียดที่สำคัญ

ควรจะถ่ายทอดแต่ละตอนของบทโคลงออกมา แต่นักศึกษาไม่ควรจะถอดคำประพันธ์หรือถ่ายทอดข้อความออกมาคำต่อคำ วลีต่อวลี ประโยคต่อประโยค ทั้งไม่ควรจะไปวิตกกังวลกับความหมายของคำศัพท์แต่ละคำที่พบในโคลงนั้น การหารายละเอียดที่สำคัญ อาจทำได้โดยการเขียนออกมาทีละย่อหน้าติดต่อกันไป แสดงในรูปประโยคง่าย ๆ ชธรรมดา แต่ถูกต้องและครบถ้วน ในเวลาเดียวกัน ควรเอาใจใส่ลีลาการเขียน (Style) ของตัวเองด้วย เมื่อจะถ่ายทอดออกมาเป็นร้อยแก้ว นั่นคือ อย่าเขียนเรียงลงมาเป็นรายการหรือพูดทีอ ๑ ๆ ว่าในตอนแรกของโคลงมีว่า.....ตอนที่สองของโคลงกล่าวว่า..... ฯลฯ

วิธีที่ถูกต้องคือ นักศึกษาแสดงให้เห็นว่ากวีเริ่มต้นงานของเขาอย่างไร ใจความสำคัญของเรื่อง (theme) มีการพัฒนาอย่างไรและกวีสรุปเรื่องอย่างไร ถ้าโคลงบทนั้นมีได้แบ่งเป็นตอน ๆ นักศึกษาควรพยายามแบ่งอย่างคร่าว ๆ เองในขณะที่อ่านว่าจะแบ่งบรรทัดโคลงออกเป็นกลุ่ม ๆ ได้กี่กลุ่ม

เจตนาของผู้เขียน

โคลงทุกโคลงย่อมจะถ่ายทอดประสบการณ์ใดประสบการณ์หนึ่งของคนเรา หรือไม่ก็พยายามจะเร้าความรู้สึกอย่างใดอย่างหนึ่งให้เกิดแก่ผู้อ่าน เมื่อนักศึกษาได้อ่านโคลงและได้ให้ความหมายรวบยอดและรายละเอียดที่สำคัญ ต่อไปควรจะลองคิดว่า ผู้เขียนต้องการจะให้ผู้อ่านเกิดความรู้สึกอะไร บทโคลงหนึ่ง ๆ อาจมีผลกระทบต่อคนแต่ละคนได้แตกต่างกันมาก

และมีบ่อยครั้งที่เดียว การพยายามบอกให้ได้แน่ชัดลงไปว่าผู้เขียนมีเจตนาอะไร ย่อมทำไม่ได้
 ดังนั้น การตีความของผู้อ่านแต่ละคนว่าผู้เขียนมีจุดมุ่งหมายอะไร จึงเป็นเรื่องของแต่ละบุคคล
 แล้วแต่ใครจะว่าอย่างไร แต่ในเวลาเดียวกันไม่ควรตีความให้ไกลจากความจริงเป็นอันขาด
 การหาเจตนาของผู้เขียนนั้นนับว่าสำคัญมาก นักศึกษาคควรอธิบายออกมาได้ว่า ตนเองเข้าใจ
 ว่าอย่างไร การอ่านโคลงอย่างไม่ระมัดระวัง ทำให้มองไม่เห็นความหมายของโคลงอันใด
 การที่นักศึกษาไม่สามารถบอกเจตนาของกวีได้ ย่อมไม่เกิดความซาบซึ้งในโคลงนั้นได้เช่นนั้น
 อ่านโคลงต่อไปนี่ยังตั้งใจ ตามหลักการอ่านที่เรียนมา

Cargoes

Quinquireme of Nineveh from distant Ophir
 Rowing home to haven in sunny Palestine,
 With a cargo of ivory,
 And apes and peacocks,
 Sandalwood, cedarwood, and sweet white wine.

Stately Spanish galleon coming from the Isthmus,
 Dipping through the Tropics by the palm-green shores,
 With a cargo of diamonds,
 Emeralds, amethysts,
 Topazes, and cinnamon, and gold moidores.

Dirty British coaster with a salt-caked smoke-stack
 Butting through the Channel in the mad March days,
 With a cargo of Tyne coal,
 Road-rail, pig-lead,
 Firewood, iron-ware, and cheap in trays.

JOHN MASEFIELD

อธิบายศัพท์

Quinquireme

galleon

emeralds, amethysts, topazes

cinnamon

moidores

coaster

เรือโบราณมีฝีพายห้าแถว

เรือรบหรือเรือสินค้าแบบโบราณ

พวกเพชรนิลจินดา

อบเชย

เหรียญทอง

เรือเดินริมฝั่งภายในประเทศ

smoke-stack

ปล่องเรือ

butting

ใช้หัวดินแบบเดียวกับอาการชีวิตของแพะ

pig-lead

แหงตะกั่ว

คำถามทบทวนความเข้าใจ

1. ข้อความในโคลงนี้ทำให้ท่านเห็นภาพอะไร?
2. ชื่อโคลงนี้พอจะชี้แนะให้ท่านทราบว่าโคลงนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไรหรือไม่?
3. จงเขียนความหมายรวบยอดของโคลงข้างต้นนี้ (ไม่เกินสองประโยค)
4. รายละเอียดที่สำคัญของโคลงนี้มีว่าอย่างไร?
5. กวีมีเจตนาอะไรในการเขียนโคลงนี้? กวีต้องการให้เราให้ท่านรู้สึกอะไรบ้าง? กวีต้องการจะบอกอะไร?

เมื่อนักศึกษาได้ตอบคำถามข้างต้นแล้ว ลองอ่านคำอธิบายต่อไปนี้ เพื่อดูว่าตัวท่านเองเข้าใจโคลงบทนี้มากน้อยเพียงใด

ความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญและเจตนาของผู้เขียน

ในโคลงบทนี้ Masefield พรรณนาสินค้าขนานาชนิดที่บรรทุกมาในเรือต่างลำต่างยุคต่างสมัยกันไปสามสมัย

กวีเริ่มต้นด้วยการพรรณนาเรือสองลำในอดีต ซึ่งเป็นเรือใหม่และสวยงามที่สุดในยุคนั้น ๆ ลำแรกคือ เรือโบราณที่มีพายประจำหัวแถว เรือลำถัดมาเป็นเรือสินค้าเสปญที่งามสง่า กวีวาดภาพให้เราเห็นเรือสองลำท่ามกลางแสงแดดเจิดจ้า กำลังบรรทุกสินค้าต่าง ๆ ชนิดกัน แต่เป็นสินค้าหายากและมีค่าเหมือนกัน เรือโบราณบรรทุกงาช้าง สัตว์ประหลาดต่าง ๆ และไม้มีค่า ส่วนเรือสินค้าเสปญบรรทุกเพชรนิลจินดา เรือลำสุดท้ายที่กวีบรรยายมีลักษณะแตกต่างออกไปมาก เป็นเรือในยุคปัจจุบัน ขนาดเล็กและสกปรก แล่นระยะทางสั้น ๆ ผ่านช่องแคบอังกฤษในขณะที่อากาศวิปริต สินค้าที่เรือบรรทุกมาล้วนแต่เป็นของถูกและมีประโยชน์ เช่น ถ่านหิน เหล็ก และฟืน

กวีมิได้มุ่งหมายเพียงบรรยายสินค้าเท่านั้น แต่ต้องการชี้ให้เราเห็นว่า ปัจจุบันแตกต่างกับอดีตอย่างไร ในอดีตกาล สินค้าที่มีค่า มีราคา คือสินค้าที่สวยงาม หายากและไร้ประโยชน์ ในปัจจุบันสินค้าไม่น่าดู เป็นของธรรมดาพื้นบ้านและมีประโยชน์ วิธีการที่กวีพรรณนาเรือทั้งสามลำที่แตกต่างกันไปนี้ ทำให้เราสามารถมองออกได้ว่ากวีกำลังบอกเราเป็นนัยว่า ยุคปัจจุบันมีความสวยงามน้อยกว่าอดีต

แบบฝึกหัดหาความหมายของโคลง

จงตอบคำถามท้ายบทโคลงต่อไปนี้ วิธีทำให้จดจำจากตัวอย่างที่นักศึกษาเพิ่งอ่านมาก่อนหน้านี้

อ่านโคลงบทแรก *Break, Break, Break*, ของ Tennyson อย่างตั้งใจอีกครั้งหนึ่ง แล้วตอบคำถามข้างล่างนี้

คำถาม

1. ข้อความในโคลงนี้ทำให้ท่านเห็นภาพอะไรบ้าง?
2. ข้อความในโคลงนี้เป็นคำพูดของใคร? พูดกับใคร? ที่ไหน?
3. ผู้ประพันธ์กำลังอยู่ในอารมณ์ใด?
4. ประโยคใดบ้างบอกให้เราทราบว่าวิญญูเสียใครคนหนึ่งที่เขารักไป?
5. อธิบายคำที่พิมพ์ด้วยตัวหนาให้เข้าใจโดยแจ่มแจ้ง

But O for the touch of a **vanish'd hand**,
And the sound of a voice that is **still!**

6. จงเขียนความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และเจตนาของผู้ประพันธ์โคลงนี้

Ozymandias

I met a traveller from an antique land
Who said: Two vast and trunkless legs of stone
Stand in the desert ... Near them, on the sand,
Half-sunk, a shattered visage lies, whose frown,
And wrinkled lip, and sneer of cold command,
Tell that its sculptor well these passions read
Which yet survive, stamped on these lifeless things,
The hand that mocked them, and the heart that fed:
And on the pedestal these words appear:
'My name is Ozymandias, king of kings:
Look on my works, ye mighty, and despair!
Nothing beside remains. Round the decay
Of that colossal wreck, boundless and bare
The lone and level sands stretch far away.

PERCY BYSSHE SHELLEY

อธิบายศัพท์

trunkless legs

shattered visage

pedestal

ye

colossal

boundless

ขาทั้งสองตั้งอยู่ในแนวอื่น แต่ลำตัวท่อนบนถูกตัดทิ้ง

ใบหน้าที่ชิ้นส่วนหลุดกระเด็น

ฐานของรูปปั้น

เจ้า

ใหญ่โต

ไม่มีที่สิ้นสุด

คำถาม

1. รูปปั้นปรักหักพังของกษัตริย์ Ozymandias ถูกทอดทิ้งอยู่ที่ใด?
2. ใครเป็นผู้พบรูปปั้นนี้?
3. ใครเล่าเรื่องนี้ให้กวีฟัง?
4. มีคำใดบ้างที่บอกให้เราทราบว่ารูปปั้นนี้แตกมัน?
5. ในประโยคที่ว่า "...its sculptor well these passion read" อารมณ์อะไรบ้างของกษัตริย์ Ozymandias ที่ช่างปั้นสามารถถ่ายทอดออกมาได้ดียิ่ง?
6. อธิบายประโยค "The hand that mocked them, and the heart that fed"
7. My name is Ozymandias, king of kings:
Look on my works, ye Mighty and despair!
ใครเป็นผู้กล่าวถ้อยคำข้างต้นนี้?
8. จงบรรยายลักษณะนิสัยใจคอ (character) ของกษัตริย์องค์นี้มาอย่างสั้น ๆ และได้ใจความ
9. มีข้อความตอนใดที่บอกหรือสนับสนุนข้อสรุปของท่านในข้อ 8?
10. ข้อความในตอนท้าย ๆ โคลงบทนี้ทำให้ท่านเห็นภาพอะไร?
11. ข้อความในตอนท้าย ๆ โคลงบทนี้ทำให้ท่านเกิดความรู้สึกอะไร?
12. จงเขียนความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และเจตนาของผู้เขียนโคลงบทนี้ตามความเห็นของท่าน

ข้อความต่อไปนี้ตัดตอนมาจากโคลงยาวโคลงหนึ่งของ Coleridge กล่าวถึงกลาสีเรือคนหนึ่งยิงนกทะเล albatross ตาย เป็นเหตุให้คนทั้งลำเรือถูกสภาพแข่ง เหตุการณ์ข้างล่างนี้เกิดขึ้นหลังจากลูกเรือผ่านกตายนานนัก ขณะที่เรือแล่นข้ามมหาสมุทรแปซิฟิก

The Ancient Mariner

The fair breeze blew, the white foam flew,
The furrow followed free;
We were the first that ever burst
Into that silent sea.

Down dropt the breeze, the sails dropt down,
'T was sad as sad could be;
And we did speak only to break
The silence of the sea!

All in a hot and copper sky,
The bloody Sun, at noon,
Right up above the mast did stand
No bigger than the Moon.

Day after day, day after day,
We stuck, nor breath nor motion;
As idle as a painted ship
Upon a painted ocean.

Water, water, everywhere,
And all the boards did shrink;
Water, water, everywhere
Nor any drop to drink.

S. T. COLERIDGE

อธิบายศัพท์

furrow

รอยไถ ในที่นี้หมายถึงร่องน้ำที่เกิดไล่หลังเรือที่แล่นไปมา

'T was

เป็นคำย่อของ it was

คำถาม

1. ข้อความบรรทัดใดที่แสดงว่า เรือลำนี้แล่นติดลมฉิวเข้ามาในมหาสมุทรแปซิฟิก ?
2. บรรทัดใดบ้างในโคลงบทนี้ที่บอกให้เราทราบว่า ไม่เคยมีเรือลำใดแล่นใบเข้ามาในทะเลแห่งนี้ ?
3. บรรทัดใดที่บอกให้เราทราบว่า ทันใดนั้นลมหยุดพัด และสงบนิ่งอย่างกระหึ่ม ?
4. อธิบายประโยคต่อไปนี้อย่างไรให้ได้ใจความเท่าที่ท่านจะทำได้

As idle as a painted ship

Upon a painted ocean,

5. ในตอนสุดท้ายของโคลงบทนี้ กวีเราให้ท่านเกิดความรู้สึกอย่างไร?
6. เขียนความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ และเจตนาของผู้ประพันธ์โคลงนี้ตามความคิดเห็นของท่าน

Lucy

She dwelt among the untrodden ways
Beside the springs of Dove,
A maid whom there were none to praise
And very few to love:
A violet by a mossy stone
Half hidden from the eye!
Fair as a star, when only one
Is shining in the sky.
She lived unknown, and few could know
When Lucy ceased to be;
But she is in her grave, and, oh,
The difference to me!

WILLIAM WORDSWORTH

คำถาม

1. เหตุใดผู้คนทั้งหลายจึงไม่รู้จักสาวน้อย Lucy?
2. กวีบอกให้เรารู้อะไรบ้างเกี่ยวกับลักษณะและนิสัยของ Lucy?
3. เหตุใดกวีจึงเปรียบเทียบ Lucy กับดอกไวโอลิตและดวงดาว?
4. ข้อความใดที่บอกให้เราทราบว่า Lucy ได้จากกวีไปแล้วอย่างไรไม่มีวันกลับมา?
5. ข้อความใดที่บอกให้เราทราบว่ากวีมอง Lucy แตกต่างกับที่ผู้อื่นมองสาวน้อยผู้นี้?
6. อธิบาย ความหมายและจังหวะของ

But she is in her grave, and, oh,
The difference to me!

ตามความเข้าใจของท่านให้สมมุติที่สุดเท่าที่จะทำได้

7. จงเขียนความหมายรวบยอดของโคลงนี้ด้วยข้อความไม่เกินสองประโยค และสันนิษฐานเจตนาของผู้เขียน

To a Poet a Thousand Years Hence

I who am dead a thousand years,
And wrote this sweet archaic song,
Send you my words for messengers
The way I shall not pass along.

I care not if you bridge the seas,
Or ride secure the cruel sky,
Or build consummate palaces
Of metal or of masonry.

But have you wine and music still,
And statues and bright-eyed love,
And foolish thoughts of good and ill,
And prayers to them who sit above?

How shall we conquer? Like a wind
That falls at eve our fancies blow,
And old Maeonides the blind
Said it three thousand years ago.

O friend unseen, unborn, unknown,
Student of our sweet English tongue,
Read out my words at night, alone:
I was a poet, I was young.

Since I can never see your face,
And never shake you by the hand,
I send my soul through time and space
To greet you. You will understand.

JAMES ELROY FLECKER

อธิบายศัพท์

archaic	โบราณ เก่าแก่
consummate	บริบูรณ์ เยี่ยม
masonry	งานไม้กปูน
eve	ตอนเย็น

คำถาม

1. เหตุใดกวีจึงเรียกโคลงของเขาว่าเป็นเพลงโบราณ?
2. เราทราบได้อย่างไรว่ากวีเป็นผู้ไม่สนใจความเจริญทางวัตถุ? มีอะไรบ้างที่กวีสนใจ?
3. ข้อความต่อไปนี้หมายความว่าอะไร?

Like a wind

That falls at eve our fancies blow

เหตุใดกวีจึงอ้างคำพูดในบรรทัดนี้?

4. โคลงบทนี้จบลงด้วยบรรทัดที่ว่า "You will understand" ผู้อ่านงานของกวีจะเข้าใจอะไร?
5. เขียนความหมายรวบยอด รายละเอียดที่สำคัญ ตลอดจนเจตนาของผู้เขียนโคลงบทนี้ตามความเห็นของท่าน